

BỘ LAO ĐỘNG - THƯƠNG BINH VÀ XÃ HỘI
TỔNG CỤC GIÁO DỤC NGHỀ NGHIỆP

GIÁO DỤC NGHỀ NGHIỆP
VÌ MỘT TƯƠNG LAI BỀN VỮNG

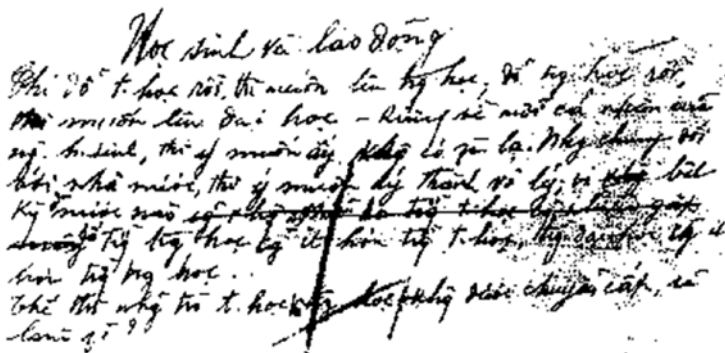
Hà Nội - 2018

GIÁO DỤC NGHỀ NGHIỆP VÌ MỘT TƯƠNG LAI BỀN VỮNG

Giáo dục nghề nghiệp (GDNN) có vai trò quan trọng phát triển kinh tế đất nước, là nơi cung ứng nhân lực lao động qua đào tạo cho thị trường lao động. Theo Luật Giáo dục nghề nghiệp, GDNN là một bậc học của hệ thống giáo dục quốc dân nhằm đào tạo trình độ sơ cấp, trình độ trung cấp, trình độ cao đẳng và các chương trình đào tạo nghề nghiệp khác cho người lao động, đáp ứng nhu cầu nhân lực trực tiếp trong sản xuất, kinh doanh và dịch vụ. GDNN được thực hiện theo hai hình thức là đào tạo chính quy và đào tạo thường xuyên.

I. GIÁO DỤC NGHỀ NGHIỆP LÀ XU THẾ TẤT YẾU

Ngay từ năm 1957, trong một bài viết có tiêu đề “Học sinh và lao động” Chủ tịch Hồ Chí Minh đã nêu: “Thì đỗ tiểu học rồi, thì muốn lên trung học, đỗ trung học rồi, thì muốn lên đại học. Riêng với mỗi cá nhân của người học sinh, thì ý muốn ấy không có gì lạ. Nhưng chung với Nhà nước, thì ý muốn ấy trở thành vô lý...”

Học sinh và lao động
Thì đỗ tiểu học rồi, thì muốn lên trung học, đỗ trung học rồi, thì muốn lên đại học. Riêng với mỗi cá nhân của người học sinh, thì ý muốn ấy không có gì lạ. Nhưng chung với Nhà nước, thì ý muốn ấy trở thành vô lý...
Hồ Chí Minh

(Hình ảnh tư liệu bài viết “Học sinh và lao động” hiện đang được lưu giữ tại Bảo tàng Hồ Chí Minh)

Bác đặt câu hỏi: *"Thế thì những học trò tiểu học và trung học không được chuyển cấp, sẽ làm gì."* Câu hỏi này cho đến hôm nay vẫn còn có tính thời sự. Bốn từ *"Họ sẽ lao động"* được Bác gạch chân, khẳng định một cách chắc chắn rằng con đường lao động là con đường đúng đắn nhất để các em học sinh tiếp tục phấn đấu vươn lên trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Ngày nay, muốn

lao động có chất lượng, hiệu quả thì phải tham gia GDNN, lựa chọn nghề, học nghề.

Tuy nhiên, ở Việt Nam hiện nay, xu thế người học vào giáo dục đại học vẫn đang chiếm tỷ lệ lớn, dẫn đến tình trạng thất nghiệp chiếm tỷ lệ cao của những người tốt nghiệp đại học trở lên.

Theo Bản tin cập nhật thị trường lao động Việt Nam của Tổng cục Thống kê và Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội hàng quý, tỷ lệ thất nghiệp rơi vào nhóm tốt nghiệp đại học trở lên chiếm tỷ lệ cao, cụ thể: Quý I/2014 có 72 nghìn sinh viên tốt nghiệp đại học trở lên thất nghiệp; Quý I/2015 có 177,7 nghìn, Quý I/2016 là 190,9 nghìn và Quý I/2017 là 138,8 nghìn.

Nguyên nhân thất nghiệp xuất phát từ cơ cấu trình độ lao động bất hợp lý. Năm 1979, cứ một người học đại học thì có 2 người trình độ trung cấp, 7 người trình độ công nhân kỹ thuật, nhưng đến năm 2012 thì tỷ lệ này là 1 người học đại học, 0,46 người trình độ trung cấp và 0,58 người lao động kỹ thuật. Theo công bố của Bản tin cập nhật thị trường lao động, năm 2016,

1 người học đại học trở lên chỉ có 0,35 người trình độ cao đẳng, 0,56 người trình độ trung cấp và 0,39 người trình độ sơ cấp.

Do vậy, có thể thấy GDNN là một xu thế tất yếu trong Chiến lược phát triển nhân lực quốc gia để bảo đảm cả về số lượng và chất lượng nhân lực cho thị trường lao động.

(Xem thêm các Bản tin cập nhật thị trường lao động Việt Nam trên Website: <http://molisa.gov.vn>)

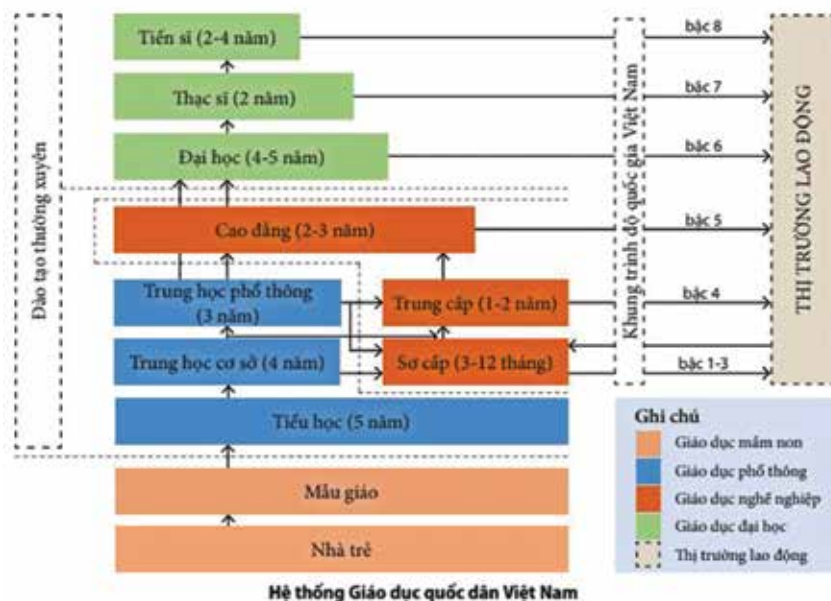
II. KHÁI QUÁT VỀ GIÁO DỤC NGHỀ NGHIỆP

1. Mục tiêu GDNN

Mục tiêu chung của GDNN là nhằm đào tạo nhân lực trực tiếp cho sản xuất, kinh doanh và dịch vụ, có năng lực hành nghề tương ứng với trình độ đào tạo; có đạo đức, sức khỏe; có trách nhiệm nghề nghiệp; có khả năng sáng tạo, thích ứng với môi trường làm việc trong bối cảnh hội nhập quốc tế; bảo đảm nâng cao năng suất, chất lượng lao động; tạo điều kiện cho người học sau khi hoàn thành khóa học có khả năng tìm việc làm, tự tạo việc làm hoặc học lên trình độ cao hơn.

2. Hệ thống giáo dục nghề nghiệp

GDNN có ba trình độ đào tạo: **Sơ cấp, trung cấp** và **cao đẳng**, tương ứng với từ bậc 1 đến bậc 5 trong Khung trình độ quốc gia Việt Nam.

Thời gian, văn bằng chứng chỉ đào tạo được mô tả như bảng 1 dưới đây:

Trình độ	Yêu cầu đầu vào	Thời gian đào tạo	Văn bằng/chứng chỉ
Sơ cấp	Đủ điều kiện về sức khỏe	Từ 3 tháng đến dưới 1 năm	Chứng chỉ sơ cấp
Trung cấp	Tốt nghiệp THCS	1 đến 2 năm tùy theo chuyên ngành hoặc nghề đào tạo	Bằng tốt nghiệp trung cấp (không liên thông lên trình độ cao hơn)
	Tốt nghiệp THPT (hoặc có kiến thức văn hóa THPT theo quy định)	1 đến 2 năm tùy theo chuyên ngành hoặc nghề đào tạo	Bằng tốt nghiệp trung cấp (có thể học liên thông lên trình độ cao hơn)
Cao đẳng	Tốt nghiệp THPT	2 đến 3 năm	Bằng tốt nghiệp cao đẳng (công nhận danh hiệu Cử nhân thực hành hoặc Kỹ sư thực hành)
	Tốt nghiệp trung cấp và có kiến thức văn hóa THPT theo quy định	1 đến 2 năm	

3. Mạng lưới cơ sở giáo dục nghề nghiệp

Cánh cửa các cơ sở GDNN đang rộng mở, là con đường đưa các bạn trẻ tới thành công trong nghề nghiệp. Hiện nay (năm 2018) cả nước **có 1974 cơ sở GDNN**, trong đó có **1035 trung tâm GDNN, 551 trường trung cấp** và **388 trường cao đẳng** được phân bố ở các địa phương, vùng miền trong cả nước. Hầu hết các lĩnh vực, ngành nghề đều được các trung tâm GDNN, các trường trung cấp, trường cao đẳng tổ chức đào tạo.

Để tìm hiểu các ngành, nghề cần học, hoặc thông tin chi tiết về các cơ sở GDNN các bạn có thể truy cập vào **Website của Báo Tuổi trẻ: <http://xettuyennghet.tuoiitre.vn/>** hoặc truy cập vào mục **Tuyển sinh, cuốn "Những điều cần biết về tuyển sinh trung cấp, cao đẳng năm 2018" trên Website của Tổng cục Giáo dục nghề nghiệp: <http://gdnn.gov.vn>** hoặc trực tiếp trên website của các cơ sở GDNN.

4. Chính sách giáo dục nghề nghiệp

Xác định được tầm quan trọng của GDNN trong việc phát triển kinh tế - xã hội của đất nước, thời gian qua, Nhà nước đã có nhiều chính sách cho các đối tượng người học của GDNN.

➤ Chính sách miễn giảm học phí

Người học được Nhà nước miễn học phí trong các trường hợp sau đây:

- Người học các trình độ trung cấp, cao đẳng là người có công với cách mạng và thân nhân của người có công với cách mạng; người dân tộc thiểu số thuộc hộ nghèo, hộ cận

- nghèo; người dân tộc thiểu số rất ít người ở vùng có điều kiện kinh tế - xã hội khó khăn và đặc biệt khó khăn; người mồ côi cả cha lẫn mẹ, không nơi nương tựa;

- Người tốt nghiệp trung học cơ sở (THCS) học tiếp lên trình độ trung cấp;
- Người học các trình độ trung cấp, cao đẳng đối với các ngành, nghề khó tuyển sinh nhưng xã hội có nhu cầu; người học các ngành, nghề chuyên môn đặc thù đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội, quốc phòng, an ninh.

➤ Chính sách hỗ trợ

- Người học là phụ nữ, lao động nông thôn khi tham gia các chương trình đào tạo trình độ sơ cấp và các chương trình đào tạo dưới 03 tháng được hỗ trợ chi phí đào tạo theo quy định;

- Học sinh tốt nghiệp trường THCS dân tộc nội trú, trường trung học phổ thông (THPT) dân tộc nội trú, nội trú dân nuôi được tuyển thẳng vào học trường trung cấp, cao đẳng công lập;

- Người học là người dân tộc thiểu số thuộc hộ nghèo, hộ cận nghèo, người khuyết tật; người học là người dân tộc Kinh thuộc hộ nghèo, hộ cận nghèo hoặc là người khuyết tật, có hộ khẩu thường trú tại vùng có điều kiện kinh tế - xã hội đặc biệt khó khăn, vùng dân tộc thiểu số, biên giới, hải đảo; học sinh trường phổ thông dân tộc nội trú khi tham gia chương trình đào tạo trình độ trung cấp, cao đẳng được hưởng chính sách nội trú theo quy định.

➤ Chính sách sử dụng, tôn vinh

- Người học sau khi tốt nghiệp được hưởng các chính sách sau đây:

- Được tuyển dụng vào các cơ quan nhà nước, tổ chức chính trị - xã hội, đơn vị sự nghiệp công lập, lực lượng vũ trang theo quy định; ưu tiên đối với những người có bằng tốt nghiệp loại giỏi trở lên;

- Được hưởng tiền lương theo thỏa thuận với người sử dụng lao động dựa trên vị trí việc làm, năng lực, hiệu quả làm việc nhưng không được thấp hơn mức lương cơ sở, mức lương tối thiểu hoặc mức lương khởi điểm đối với công việc hoặc chức danh có yêu cầu trình độ trung cấp, trình độ cao đẳng theo quy định của pháp luật.

- Người học tốt nghiệp trình độ cao đẳng, được cấp bằng cao đẳng và công nhận danh hiệu: **Cử nhân thực hành** hoặc **kỹ sư thực hành**.

➤ Chính sách khác

- Trong quá trình học tập nếu người học đi làm nghĩa vụ quân sự hoặc do ốm đau, tai nạn, thai sản không đủ sức khỏe hoặc gia đình có khó khăn không thể tiếp tục học tập hoặc đi làm thì được bảo lưu kết quả học tập và được trở lại tiếp tục học tập để hoàn thành khóa học. Thời gian được bảo lưu 05 năm;

- Những kiến thức, kỹ năng mà người học tích lũy được trong quá trình làm việc và kết quả học tập đã tích lũy được trong quá trình học tập ở các trình độ được công nhận và không phải học lại khi tham gia học các chương trình đào tạo khác.

- Nhà nước có chính sách đào tạo nghề nghiệp cho người lao động để đưa đi làm việc theo hợp đồng ở nước ngoài. Trường hợp người đang học tập tại cơ sở GDNN mà đi làm việc theo hợp đồng ở nước ngoài thì được bảo lưu kết quả học tập. Thời gian được bảo lưu 05 năm.

- Nhà nước khuyến khích người học tham gia các kỳ thi tay nghề:

- Người đạt giải trong các kỳ thi tay nghề quốc gia, thi tay nghề khu vực ASEAN hoặc thi tay nghề quốc tế được khen thưởng theo quy định của pháp luật.

- Người đạt một trong các giải nhất, nhì, ba tại các kỳ thi tay nghề quốc gia có bằng tốt nghiệp trung cấp và có bằng tốt

nghiệp THPT hoặc đã học và thi đạt yêu cầu đủ khối lượng kiến thức văn hóa THPT theo quy định của pháp luật thì được tuyển thẳng vào trường cao đẳng để học ngành, nghề phù hợp với nghề đã đạt giải.

- Người đạt một trong các giải nhất, nhì, ba tại các kỳ thi tay nghề khu vực ASEAN và thi tay nghề quốc tế, nếu có bằng tốt nghiệp THPT hoặc bằng tốt nghiệp trung cấp, đã học và thi đạt yêu cầu đủ khối lượng kiến thức văn hóa THPT theo quy định của pháp luật thì được tuyển thẳng vào trường đại học để học ngành, nghề phù hợp với nghề đã đạt giải.

5. Chất lượng đào tạo

Chất lượng đào tạo của GDNN ngày càng được nâng lên, thể hiện thông qua việc Việt Nam 3 lần đạt giải nhất toàn đoàn trong tổng số 8 lần tham dự kỳ thi tay nghề ASEAN; HSSV Việt Nam đã giành được nhiều huy chương, chứng chỉ xuất sắc tại các cuộc thi tay nghề khu vực ASEAN và thế giới.

Kỹ năng nghề nghiệp của HSSV tốt nghiệp các cơ sở GDNN đã được nâng lên; lao động qua đào tạo tại các cơ sở GDNN đã tham gia vào hầu hết các lĩnh vực của nền kinh tế quốc dân và đã đảm nhận được các vị trí, công việc phức tạp mà trước đây phải do chuyên gia nước ngoài thực hiện (lĩnh vực viễn thông, dầu khí, cầu đường...). Hiện nay, tại các trường chất lượng cao đang triển khai nhiều chương trình đào tạo được chuyển giao từ các nước phát triển như Úc, Đức, Pháp, Hàn Quốc... với cơ sở vật chất, thiết bị đầy đủ, hiện đại; người học được học bằng tiếng Anh, tốt nghiệp được cấp bằng quốc tế để có thể tham gia vào các thị trường lao động ngoài nước với thu nhập cao.

III. NHỮNG ƯU THẾ CỦA GIÁO DỤC NGHỀ NGHIỆP

Ưu thế thứ nhất, chính sách học tập hấp dẫn

Đó là chính sách miễn giảm học phí, chính sách hỗ trợ học tập, chính sách tôn vinh, sử dụng... (như đã trình bày ở trên).

Ưu thế thứ hai, nghề nghiệp đa dạng, phong phú

GDNN có sự đa dạng, phong phú nhất về các ngành nghề đào tạo, trong hệ thống giáo dục quốc dân. Với **khoảng hơn 800 ngành, nghề trình độ trung cấp, hơn 500 ngành, nghề trình độ cao đẳng** ở 90 nhóm ngành, nghề đào tạo, bao phủ mọi lĩnh vực hoạt động của nền kinh tế, chưa kể đến hàng nghìn các nghề trình độ sơ cấp và chương trình đào tạo ngắn hạn khác.

Ngoài lĩnh vực kỹ thuật, công nghệ như máy tính, công nghệ thông tin, công nghệ kỹ thuật; kiến trúc và xây dựng; sản xuất và chế biến; nông lâm nghiệp thủy sản; môi trường và bảo vệ môi trường... còn nhiều lĩnh vực khác như giáo viên; văn hóa nghệ thuật; ngôn ngữ (tiếng Anh, Đức, Pháp...);

báo chí thông tin; kinh doanh và quản lý; pháp luật; sức khỏe (y tế); dịch vụ xã hội, dịch vụ vận tải; du lịch khách sạn; an ninh quốc phòng ... đủ sức cho các em học sinh sau THCS, THPT lựa chọn.

MỘT SỐ LĨNH VỰC, NHÓM NGÀNH NGHỀ ĐÀO TẠO CỦA GIÁO DỤC NGHỀ NGHIỆP

Lĩnh vực nghệ thuật bao gồm các nhóm ngành, nghề: Mỹ thuật (Điêu khắc, Hội họa...); Nghệ thuật trình diễn (Diễn viên kịch - điện ảnh; Diễn viên múa; Biên đạo múa; Piano; Nhạc Jazz; Violon; Organ; Thanh nhạc; Chỉ huy hợp xướng; Quay phim...)

Nhóm ngành, nghề ngôn ngữ và văn hóa nước ngoài ở các trình độ trung cấp, cao đẳng bao gồm: Phiên dịch tiếng Anh, tiếng Nhật, tiếng Đức; Ngôn ngữ Anh, Nga, Pháp, Trung Quốc, Đức, Hàn Quốc, Nhật Bản; tiếng Thái, tiếng Khơ me, tiếng Lào...

Nhóm ngành, nghề báo chí và thông tin bao gồm: Phóng viên, biên tập, Báo chí, Công nghệ phát thanh - truyền hình, Truyền thông đa phương tiện...

Nhóm ngành, nghề máy tính và công nghệ thông tin bao gồm: Kỹ thuật sửa chữa, lắp ráp máy tính, Truyền thông và mạng máy tính, Công nghệ kỹ thuật phần mềm máy tính, Công nghệ thông tin (ứng dụng phần mềm), Lập trình máy tính, Quản trị cơ sở dữ liệu, Quản trị mạng máy tính...

Nhóm ngành, nghề điện, điện tử, viễn thông

gồm có: Công nghệ kỹ thuật điện, điện tử; Cơ điện tử; Điều khiển tự động; Điện máy bay; Thiết bị y tế; Kỹ thuật điện tử, truyền thông...

Lĩnh vực công nghệ kỹ thuật

gồm các nhóm ngành, nghề: Công nghệ kỹ thuật kiến trúc và công trình xây dựng, Công nghệ kỹ thuật cơ khí, Công nghệ hóa học, vật liệu, luyện kim và môi trường, Công nghệ sản xuất...

Lĩnh vực sức khỏe gồm các nhóm ngành, nghề: Y học cổ truyền, Dịch vụ y tế (Y sỹ, Y sỹ y học dự phòng, Kỹ thuật hình ảnh y học, Kỹ thuật xét nghiệm y tế), Dược học (Dược sỹ trung cấp, cao đẳng; Kỹ thuật dược); Điều dưỡng, hộ sinh, Răng - Hàm - Mặt...

Nhóm ngành, nghề khách sạn, du lịch

gồm: Dịch vụ du lịch (Hướng dẫn du lịch, Quản trị lễ hành, Điều hành tour du lịch...); Khách sạn, nhà hàng (Quản trị khách sạn, Nghiệp vụ lễ tân, Nghiệp vụ nhà hàng, Kỹ thuật pha chế đồ uống...)

Nhóm ngành, nghề dịch vụ vận tải

gồm: Điều khiển tàu biển, Lái tàu bay dân dụng (Phi công), Điều hành bay, Kiểm soát không lưu, Lái tàu đường sắt, Dịch vụ trên tàu bay (tiếp viên hàng không)...

Nhóm ngành, nghề an ninh, quốc phòng

gồm: Kiểm tra an ninh hàng không, Kỹ thuật hình sự, Điều tra trinh sát an ninh, Quản lý hành chính về trật tự xã hội, Cảnh vệ, Cảnh sát vũ trang, Đặc công, Điệp báo chiến dịch, Tình báo quân sự, Trinh sát, Trinh sát đặc nhiệm...

☞ (Xem chi tiết các ngành, nghề và mô tả nghề trong cuốn: "Những điều cần biết về tuyển sinh trung cấp, cao đẳng năm 2018" trên website của Tổng cục Giáo dục nghề nghiệp: <http://gdnn.gov.vn>; hoặc vào mục: **Thư viện điện tử, Miêu tả nghề nghiệp** trên Website của Chương trình đổi mới đào tạo nghề Việt Nam: <http://www.tvet-vietnam.org/vi/> hoặc trên Website của Viện Khoa học giáo dục nghề nghiệp: <http://www.nivet.org.vn> và trang thông tin tuyển sinh Giáo dục nghề nghiệp tại địa chỉ: <http://www.tuyensinh.gdnn.gov.vn>; <http://www.tuyensinh.tcdn.gov.vn>; <http://www.xettuyennghetuoitre.vn>

Ưu thế thứ ba, thời gian học ngắn; nội dung đào tạo gắn với thực hành

Thời gian học sơ cấp chỉ từ 3 tháng đến dưới 1 năm; học trình độ trung cấp chỉ từ 1 đến 2 năm, học cao đẳng là từ 2 đến 3 năm tùy theo ngành nghề đào tạo. Chương trình đào tạo chủ yếu là thực hành. Đối với trình độ trung cấp: thực hành, thực tập, thí nghiệm **chiếm tối đa đến 75% thời lượng** chương trình; đối với trình độ cao đẳng: thực hành, thực tập, thí nghiệm **chiếm tối đa 70%**. Quá trình đào tạo gắn với doanh nghiệp, do vậy, việc thực hành, thực tập của người học sẽ được tiến hành tại doanh nghiệp với điều kiện cơ sở vật chất, trang thiết bị thực tế trong sản xuất, kinh doanh, dịch vụ.

Để tăng cường gắn kết với thị trường lao động, việc làm và an sinh xã hội, Tổng cục Giáo dục nghề nghiệp đã ký kết các chương trình phối hợp, hợp tác với nhiều tổ chức đại diện doanh nghiệp, nhiều tập đoàn, doanh nghiệp lớn như: Phòng

Thương mại và Công nghiệp Việt Nam (VCCI), Tổ chức GIZ (Đức), Hiệp hội doanh nghiệp nhỏ và vừa Việt Nam, Hội doanh nhân trẻ Việt Nam, Hiệp hội các nhà bán lẻ Việt Nam, Tập đoàn FLC, Tập đoàn Mường Thanh, Tập đoàn Vingroup.v.v... tạo điều kiện để cho các cơ sở GDNN thực hiện gắn kết, hợp tác với doanh nghiệp trong đào tạo, bảo đảm chất lượng đào tạo đáp ứng yêu cầu của thị trường lao động.

Ưu thế thứ tư, cơ hội việc làm dễ dàng, thu nhập cao

Theo quy luật, nhu cầu lao động trên thị trường lao động phần lớn là lao động qua đào tạo ở các trình độ

của GDNN, do vậy, cơ hội việc làm sẽ là rất cao đối với người tốt nghiệp các cơ sở GDNN. Theo thống kê hàng năm, có khoảng 70% học sinh tìm được việc làm hoặc tự tạo việc làm ngay sau khi tốt nghiệp, ở một số nghề và một số cơ sở GDNN, tỷ lệ này đạt trên 90%, đặc biệt có ngành, nghề đạt tỷ lệ 100%.

Với kỹ năng nghề cao, nhiều học sinh, sinh viên không chỉ dễ dàng tìm được việc làm, mà còn có thu nhập cao. Nhiều nghề, mức lương khởi điểm của sinh viên sau tốt nghiệp là 10 đến 15 triệu đồng, thậm chí ở một số nghề, mức thu nhập còn rất cao.

Ngoài việc làm trong nước, xu thế xuất khẩu lao động có chuyên môn, kỹ thuật càng tạo nhiều cơ hội việc làm ở nước ngoài cho các bạn trẻ.

Ưu thế thứ năm, sự vinh quang và thăng tiến từ học nghề

Tại nhiều nước phát triển trên thế giới, việc học nghề được mọi người quan tâm, chú trọng. Tại Đức, rất đông thanh niên

thích học nghề, vì học nghề ngắn, dễ dàng hơn, không vất vả như học tập nghiên cứu ở đại học, mà lại có thu nhập nhanh, chuyển đổi nghề cũng dễ dàng. Tại Mỹ, người thợ điện, thợ xây, thợ mộc, thợ sửa chữa ống nước, thợ cơ khí, thợ sửa chữa ô tô, thợ có tay nghề cao trong các nhà máy... đều có tiền lương không thua một người tiến sĩ mới ra trường (lương một tiến sĩ dạy đại học, khoảng 40 - 50 nghìn USD một năm, lương của một thợ điện khoảng 25 USD một giờ, một năm làm 1.800 giờ tức 45 nghìn USD, không thua lương của một tiến sĩ. Thời gian lấy bằng tiến sĩ sau phổ thông là 8 đến 10 năm, thời gian lấy bằng thợ điện chỉ tốn 2 năm. Người thợ điện làm lâu năm có thể tự mở cửa hàng, làm dịch vụ, trở thành các doanh nghiệp, thăng tiến trong sự nghiệp.

Ở Việt Nam, ông cha ta có câu *"Nhất nghệ tinh, nhất thân vinh"* hoặc *"Ruộng bẽ bẽ không bằng nghề trong tay"* hàm ý nói đến giá trị của việc làm nghề, học nghề. Ngày nay, những quan niệm ấy vẫn còn nguyên giá trị. Học nghề, làm nghề vẫn mang lại sự vinh quang, bảo đảm hạnh phúc cho mỗi cá nhân. Nhiều tấm gương thành đạt, đi lên từ học nghề, giành được những vinh quang qua các kỳ thi tay nghề ASEAN, thế giới hoặc thành công trong sự nghiệp. Có thể kể đến như: *Bùi Thọ Tiến, Trường Cao đẳng Du lịch Hà Nội, Huy chương Vàng ASEAN 2012; Trần Anh Tài, Trường Cao đẳng nghề Công nghệ cao Hà Nội, Huy chương Vàng thi tay nghề ASEAN 2014; Nguyễn Thuận Hải, Trường Trung cấp nghề Hùng Vương, huy chương Vàng ASEAN năm 2016; Nguyễn Văn Thiết, Trường Cao đẳng nghề Công nghệ cao Hà Nội, một trong 10 gương mặt tiêu biểu Thủ đô năm 2016, Huy chương Vàng ASEAN 2016, v.v...*

Nghề nghiệp là của xã hội, nhưng tương lai là của bạn, hãy lựa chọn đúng để có một tương lai bền vững. □